

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 16 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня грім неділь і руских свят і 5½ год. пополуни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. «Домбровского (Хорунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Гр. Куен не їде до Ішлю.

(X) Не належить се зовсім до приємностей, серед літної спеки сидіти в парляментарній салі і брати участь в безхосенних і безцільних розправах. Можна було отже повірити недавній вісти, що гр. Куен Гедерварі їде до Ішлю, бож в Пешті тепер немилосерна спека, а в Ішлю таки зовсім инший воздух. Одначе найновіші вісти заперечують, мовби то гр. Куен мав думку хочби на неділю вибрати ся до Ішлю. Сеж було би потрібне вже задля того, щоби довести до якого небудь рішення в безвихіднім положеню в Угорщині. Тимчасом гр. Куен не їде, він взагалі не знає, коли се буде. Може се послідує з неділі, а може й ні, але на всякий случай в літі. Коли гр. Куен відрочує виїзд до Ішлю, то мабуть має важні до сего причини, на всякий случай, се вельми неміло по ледви одномісячній управі признати ся до безуспішности. А вжеж справозданє, яке мусів би гр. Куен здати монарсі, не могло би бути инакше, лише таке, що він представляв собі політичне положенє в Угорщині зовсім инакше і задля того програма, на основі якої думав довести до поправи сего положеня, є зовсім хибна і єго посланництво-нокінченє.

Нема сумніву, що монарх в такім случаю покликав би до Ішлю ще одного або другого політика, котрий мав би якусь ліпшу програму, а тоді закінчило-б ся панованє гр. Куена. Задля того, здає ся, не квапиться ся гр. Куен до Ішлю, він ще заманює ся надїями, що якоесь то може ще буде инакше, бо як довго ся надїя єго манить, як довго він не хоче признати ся, що єго робота не веде до ціли, так довго він ще засідає на становищі міністра-президента. Єго зовсім не безпокоїть таке марнованє дорогого часу, бо якби він почував ся до одвічальности задля сего, то перестав би манити ся марною надїєю і поїхав до Ішлю, а з сим і закінчила-б ся неперечно і єго сьвітлість і слава.

В угорскім соймі тимчасом занимали ся вельми пильно Австрією. Посол Мецефі з табору Барабашівців вельми широко розводив ся про остатнє пересилєнє міністерске в Австрії і про відручнє письмо цісарске до д-ра Кербера. Він протестував «проти такого лицемірного нападу з боку Австрії» і заявив торжественно, що сторонництво независимє не повинно дозволити, щоби «єго виперли в понижаючє положенє, яким чуже правительство користувало-б ся, щоби спиняти в будуччині політику независимого сторонництва». Який чутивий є п. Мецефі! Гр. Куен находив ся підчас австрійского пересилєня міністерского якраз у вельми труднім положеню супроти кошутівської обструкції. Але щоби не давати найменшого приводу до якої-небудь зачіпки і невдоволеня і не викликувати нових трудностей, не тикано з австрійского боку зовсім сеї справи. В цісарскім письмі відручнім не було навіть згадки ані натаку про положенє, спричиненє угорски-

ми подїями. Але п. Мецефі таки винаходить се, чого там нема, він так поясняє відручнє письмо, що таки в нїм містить ся те, чого бажає п. Мецефі. Мадяри бажали-б все таки уважати Австрію зависимою від них губернією!

Замітна була також промова посла Каса (з людового сторонництва), котрий зовсім недвозначно заявив ся за обструкцію і тим зложив доказ, що в людовім сторонництві відбуває ся тепер така переміна, як недавно в сторонництві Кошутівців. Вправді угорскі людовці рішили заняти вижидаючє становище супроти обструкції, одначе більшість сего сторонництва бере участь в обструкції, а бодай з нею симпатизує. Вправді не можна на разі бодай сподівати ся розлому людовців, бо багато членів сего сторонництва не являє ся на засіданях, але й на остатнім засіданю знов виголосив один людовець обструкційну бесїду. Все те однак не є ще достаточним поводом для гр. Куена, щоби зрозуміти безуспішність єго заходів, він ще не їде до Ішлю!

ДОПИСЬ

(з кругів духовенства).

Дістало ся духовенству, дістало ся й руским питомцям-богословам. В другій новинці «Діла» ч. 144 «з нагоди віча української молодіжи» пише якийсь «богослов» (?) таке: «Сьвіцкі студенти відеуваючи богословів від загальних справ студентства, сим разом від участі в вічу, відеувають тим самим «помічну руку, щоби видобути своїх братів з замотилченя вказівками їх настоятелів, вони покидають їх на поталу клерикалізму. З другої сторони богослови... бажали розкрити перед ними (сьвіцкими) своє серце, що через цілий рік було заперте гіпокризією та острахом перед ексклюзивією, бажали... почути на (вічу) слово, що додало би відваги до витриваня у своїх переконанях. Сьвіцкі студенти того не розуміють, що виховуючи людей через чотири роки з такою пресією що-до переконань, яке має у своїм нутрі настоятельство семинара, що подаючи їм що дня ворожі національности, а прямо противні поступови погляди до травленя... можуть підкопати усяке розумінє народних справ і затроїти енергію та охоту до праці для свого народа». Як попередно Поляки духовенство, так тут вже наші такі настоятелі католицкого семинаря, затроюють питомців католицкою наукою (дають на «поталу клерикалізму»), як попередно духовенство забезпечене перед ультрамонтанством тим патріотизмом, якого представителем є «Діло», так і питомці мають вправді серце «затроєнє гіпокризією та острахом перед ексклюзивією», але з сеї гіпокризії і остраху має їх вилічвити патріотичнє слово соціалістів, почутє на вічу». Після представленя «богослова» з «Діла» настоятельство семинаря вполює в питомців погляди ворожі національности і прямо противні поступови, хто отже не хоче остати Українцем, хто не хоче зречи ся так підлесної назви «поступовця», хто хоче мати розумінє народних справ, мусить через чотири роки бути гіпокритом, і тільки удавати щирого католика, а що йно по тих чотирох нещасних ро-

ках скинути з себе маску, отрясти ся з клерикалізму, оголосити себе Українцем — і поступовець готовий! Коли се справді написав богослов, то сам собі виставив як найсумнійше сьвідцтво, бо не з покликаня, не задля віри і служби Богови, але задля марного кусника хліба, якого деінде не хоче ся єму заробити, він сидить у сій зневаженій семинарії, мов у тюрмі квивить душою і удає католика. Се підлий чоловік, а що всюди найдуть ся підлі люди, то і я не перечу, що автором сеї дописи був — богослов. Однак як міг помістити таку допись поважний колісь орган народовців, тото тепер «національно-демократичнє «Діло»! Прецінь чесний чоловік і противника чесного пошанув, а гордиться навіть найбільшим прихильником, коли він підлий. Однакж «яке їхало, таке здибало!» Прецінь і теперішня редакция «Діла» робить так само. Втиснувши ся до органу, який головно опирає ся на духовенстві, з тою самою гіпокризією перебігає до табору єго ворогів.

Тому всіх нас утішив і взагалі дуже добре вряжіє зробив послідний виступ богословів, бо сьвідчить про цілком що иншого. Богослови зрозуміли нарешті, що й вони люди і сказали поважно але й грімко: не дамо ся водити за ніс, не піддамо ся ми, католицкі богослови, під коменду адєнтам червоного соціалізму! І за се честь їм! Що повинно було стати ся давнійше, стало ся нарешті нині. Хто знає історію відносин богословів зі сьвіцкими студентами за попередніх літ, сей зрозуміє, що послідний виступ богословів се не хвилеве може роздрозненє, або на хвилю вибуха уражена амбіція, але се конечний вислід довгого понижуваня їх на кожнім кроці, ганєбного ігнорованя їх, зношеного питомцями ради патріотизму.

І по таких виступах «націонал-демократів» від кількох літ дивуєть ся вже редакция «Діла», що може прийти хвиля, коли духовенство відірветь ся від «народа», значить, від редакційного комітету «Діла», зігнорує «руську публичну опінію» на стопцях тогож «Діла», і не буде більше танцювати до музики хитренького «Діла» яке бє у великий бубен «патріотизму» лише на те, аби приглушити соціалістичні мотиви своєї мелодії.

Кожний день нашого політичного чи суспільного життя приносить духовенству щораз більше нових доказів, що як досі є, далі бути не може, що час вже мати свою організацію, свої органи, свої товариства. Не буде се основанєм якоїсь відрубної партії клерикальної, ні! То лише «Діло» et consortes зі своїми жидівськими учителями з «Zeit-у» і «Neue fr. Press-и» видять в кожнім християнськім руху — мару клерикалізму і ультрамонтанства. Потребу сю й відчувають наші генерали з «Діла», але вони се приписують польській інтризі. Нехай думают і пишуть, як їм до смаку, але наше суспільнє житє їде своєю дорогою. Доки ходило о справу національности, доті була спільність. Колиж вже само «Діло» рішило, що справа істнованя нашої національности забезпечена і не має для него змислу буде дальше національним органом, але треба було заняти партійнє «націонал-демократичнє становище», тож і духовенство не має жадної стійної причини тримати ся далі того партійного, а зрадикализованого «Діла».

Кожний, що вже задержав свою віру, а найперше духовенство, кожний, кого ще не запоморчили буні і «поступові фрази», мусить взяти

der, Meine Lieder... переклад Сергія Шпойваровського. — Ein Brief (Den politischen Bauern-Arrestanten zum Weichnachtsabend), von Wasyl Stefanyuk, переклад Ольги Кобилянської. — Glossen.

Адрес редакції „R. R.“: H. Roman Sembratowycz, Wien, XVIII/1, Lazaristengasse Nr. 36. — Адреса адміністрації: Verlag der „Ruthenischen Revue“ Wien, I, Dominikanerbastei Nr. 19, Mezzanin.

— Іван Франчук: **Оферма**. Новелька з військового життя. Коломия 1903. Накладом редакції „Поступу“. Стор. 32, 16^о. Ціна 25 сот.

Телеграми

з дня 20. липня.

Рим. Як доносить вчорашній ранішній бюлетин, папа провів ніч безсонно і тратить сили.

Рим. Стан здоровля Св. Отця був вчора перед полуднем дуже грізний. О 11. год. перед полуднем покликано до Ватикану кардиналів Ванутеліого і Ореліого. Говорено, що папа лежить в агонії. Сповідник папи безвастанно перебуває в передпокою недужого.

Рим. Вчора о 10. год. вечером стан папи погіршив ся; папа стратив зовсім свідомість.

Рим. Оголошений нині о 9. год. рано бюлетин звучить: Папа міг спати в ночі лише з частими перервами. Загальний стан здоровля поважний. Живчик 94. Віддик 32. Теплоота 36.2. — Мационі, Ляпові:

Лондон. Бюро Райтера доносить з Пекіна: Тутешні дипломатичні круги є сеї гадки, що згода Росії на отворене портів в Манджурії не виключає ще можливости війни Росії з Японією. Росія старає ся лише відвернути увагу Сполучених Держав.

Мадрид. Президент палати послів має утворити новий кабінет міністерияльний і предложити єго склад королеви.

Конкурс.

Виділ філії Руского Товариства педагогічного в Станиславові подає до відомости, що з днем 1. вересня 1903 знайде поміщене в бурсі філії 40 учеників шкіл середних і народних.

Питомець дістане в бурсі мешкане, опал, поживу, світло і належний дозір; натомість мусить мати власне відповідне біле, обуву, одезу і постіль.

Місячна оплата виносить 16 до 20 К; крім сего належить з гори оплатити 1 К на пране і 2 К на інвентар.

Отець (мати) або опікун питомця мусить бути членом Товариства педагогічного.

До подань, котрі належить вносити найдалше до 15. серпня н. с. на руки голови, професора Рибчука (гімназия), треба долучити свідочтво шкільне, хрещеня і убожества, декларацію що-до точности оплати і картку кореспонденційну на відповідь.

Станиславів 17. липня 1903.

Вид віділу філії Руского Товариства педагогічного в Станиславові,

Прокіт Рибчук,
голова.

о. Яр. Бородайкевич,
секретар.

Конкурс.

Виділ „Товариства Руских Женини“ в Станиславові прийме на слідуочий рік шкільний до свого Інституту при ул. Казимирівській 25 учениць. Крім вигідного помешканя, доброго удержаня, родительської опіки і помочи в науках (особно учителькою кваліфікованою) дістають вихованиці в Інституті науку рускої історії і літератури (Ви. проф. Рибчук), співу (Ви. проф. Якубович) і гімнастики. Довша практика в сім найдавійшим Інституті, щирый нагляд Виділу, настоятельки і учителяв, як також здорове помешкане з огородом дають родичам повну заповруку доброго, релігійного і патріотичного вихованя їх дочок.

Місячна оплата виносить 40 К з гори, для спиріт і сестер Виділ оплату знижає. За науку гри на фортеяні (фортеяні Товариства) місячно 10 К. За науку танців 12 К за цілий сезон. Всякі інформації подасть Виділ відворотною поштою.

Зголошєня належить вносити на руки п.

Антонії Кульчячкої в Підпечарах, п. Тисмениця, найдалше до 15. серпня с. р.

Станиславів дня 1. липня 1903.

А. Кульчячка, С. Вітошишка, М. Скождоплева.

Конкурс.

Виділ Товариства „Шкільна Поміч“ в Чернівцях розписує сим конкурс на місце господині для інтернату, до котрої буде належати: 1) варєне для кільканайцятьох хлопців, 2) удержанє порядку в інтернаті, 3) нагляд над пранем, 4) удержанє слуг.

О то місце можуть ся убігати старші женицини рускої народности.

Зголошєня треба вносити найдалше до 15. серпня с. р. на адресу катех. гімназ. о. А. Левинського в Чернівцях і подати: 1) вік, 2) дотеперішне занятє, 3) жадану квоту титулом місячної винагороди.

Заключєна угода обовязує обі сторони цілий рік шкільний.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного

Тополя

Т. ШЕВЧЕНКА.

1(30—40)

Серія переписних листів (8 штук) з гарними ілюстраціями (чорними і кольорованими) до Шевченкової баллади „Тополя“ вишла пакладом С. Гальберга в Бучачі. Набувати можна серіями і поодинокю у накладці та у всіх більших книгарнях і торговлях. Ціни низькі.

НАРОДНІ ІМНИ:

Ще не вмерла Україна! Не пора!

на картоновім папери видала „Народна Рада“.

Набувати можна в „Народній Канцелярії“ у Львові (Ринок 10.) по 2 К за 100 примірників. На поштову оплату належить долучити 20 сот. Менше як 100 прим. не висилає ся. (18-20)

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видало сими днями найдешевший збірник сих творів п. а. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими вилісками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10.).

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

Беата і Гальшка

трагедія з другої половини XVI віку в 5 актах.

Ціна 1 К.

Ще в р. 1891. прихильно оцінена референтом краєвого драматичного конкурсу, др. Евг. Олесницьким, а відтак перероблена наново, єя драма відзначає ся скондензованою акцією, трюгаючими сценами і вірними характеристиками на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не тратить свого вражіння

Набути можна в Станиславській книгарні у Львові

Товариство взаїмних обезпечєнь

Львів
РИНОК Ч. 10.

„ДНІСТЕР“

ДІМ
„ПРОСЬВІТИ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечєє будинки, движимости, збіжє і пашу против шкід огневних, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межє членів яко звороти; в послідних трєх літах виносив зворот 8%.

ДНІСТЕР виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3.187.258 К.

ДНІСТРА поліси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

ДНІСТЕР посередничить при обезпечєнях на житє в краківськєм Товаристві, відступає частє провізії з таких обезпечєнь на рускі добродійні ціли; длятого на житє треба обезпечити ся тільки через „Дністер“.

ДНІСТРА фонди виносить з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цінних папєрах публіярних.

ДНІСТЕР уділяє агенції селянам особливо там, де єще не роблять дотеперішні агенти.

ДНІСТРА агенти заробили вже 432 тисячєв коров провізії.